

Manifest en suport a la reconversió del zoo de Barcelona cap a un model del segle XXI

Les persones i institucions signants donem suport a un model de reconversió del parc zoològic de Barcelona, sota les següents premisses:

* **De la instal·lació a la institució.** El zoo del segle XXI no pot centrar-se en la seva instal·lació, el necessitem fora d'ella. Donem suport a un model de zoològic on la gran majoria de les seves accions i activitats, especialment les de conservació o recerca científica, es duguin a terme fora de les parets del parc zoològic. Donem suport a un zoològic enfocat a la naturalesa, que inverteixi la major part dels seus recursos, tant econòmics com tècnics i científics, en la conservació efectiva dels hàbitats, tenint en compte a totes les espècies i els individus que els componen.

* **Protegir a l'espècie i a l'individu.** Donem suport a un model de zoològic on es treballi en la conservació de les espècies posant un especial accent en el coneixement científic i reconeixement ètic dels individus, com a éssers irrepetibles, mereixedors de respecte i subjectes de drets, aplicant els principis de la conservació compassiva.

* **Ètica en el model de reproducció.** És necessari un zoo que s'especialitzi, que centri els seus esforços de recerca i reproducció en aquelles espècies que compleixen, o compliran en breu, una funció ecològica en el seu hàbitat, abandonant així els programes de reproducció que no contemplen la reintroducció ni a curt ni a mitjà termini. D'aquesta manera es prevenen pràctiques com el culling, o matança d'animals sans per raons de gestió. Aquest mètode s'aplica quan les reproduccions o trasllats ocasionen incompatibilitats, ja sigui per risc de consanguinitat o de conflictes en les instal·lacions. Segons l'Associació Europea de Zoos i Aquaris, EAZA, prop de 5000 animals cada any són executats amb aquesta política de gestió de poblacions, contrària a tota ètica. El zoo ha d'evitar també els trasllats i intercanvis d'animals entre zoos, tant com li sigui

possible. Un trasllat no és innocu per a la gran majoria d'animals, sinó que els suposa un gran estrès i en moltes ocasions seriosos problemes de socialització o fins i tot a la mort. Un zoo ha de rebutjar la captivitat dels animals i només justificar-la quan s'està protegint a aquest animal i ajudant la seva espècie en el seu hàbitat natural. Donem suport a un model de conservació ex situ amb la intenció de la naturalesa.

* **Orientació a la naturalesa.** Històricament els zoos han espoliat la naturalesa per a conservar o eixamplar la seva col·lecció. Centenars de milers d'animals de totes les espècies van ser extrets pels parcs zoològics del món, dia rere dia durant segles. Avui els zoos continuen extraient animals de la naturalesa sota l'argument de la conservació i l'educació. No obstant això, les xifres indiquen que aquesta estratègia no ha donat el resultat desitjat: la quantitat d'individus que es reintrodueixen és a penes anecdòtica i els costos operatius d'aquestes gestions són molt elevats. No obstant això, moltes organitzacions i institucions públiques i privades han demostrat una gran efectivitat en els seus plans de conservació in situ, en els propis hàbitats naturals. Els zoos han d'orientar els seus esforços cap a la protecció de les espècies i dels animals individuals mitjançant programes de conservació en els hàbitats naturals. Aquestes actuacions en l'hàbitat es tornen apressants davant l'amenaça de col·lapse dels ecosistemes pels efectes del canvi climàtic. La tecnologia permetrà exhibir en el zoo, a través d'experiències interactives i immersives, aquests programes de conservació de manera que el visitant entendre com és el problema de pèrdua de biodiversitat, fet que li permetrà adquirir nous hàbits, adoptant una actitud més conscient, compromesa i responsable amb el seu entorn natural.

* **De l'exhibició a l'observació:** deixar de mercantilitzar la vida animal per a vendre la conservació in situ. Mitjançant alguns canvis en les instal·lacions i una nova política educativa al visitant, un zoo pot passar de la lògica de l'exhibició a la lògica de l'observació. D'aquesta manera, en les instal·lacions del zoo, no sempre podran veure's als animals, per tant es promourà olorar-los, buscar-los en silenci, escoltar-los, saber que estan allà però que no desitgen mostrar-se. D'aquesta manera despertem en les i els nens un esperit investigador i un precepte respectuós cap als altres animals. Però la lògica de l'observació va més enllà, perquè també s'ha de fomentar l'observació i coneixement, i per tant el respecte, cap als animals de les espècies amb les quals vivim diàriament a les nostres ciutats. I finalment, proposem l'observació dels animals i hàbitats mitjançant tecnologies virtuals immersives, on es pugui

observar el seu comportament real en la naturalesa, en interacció permanent amb el seu entorn i prenent consciència de les seves pitjors amenaces.

* **Centre de les 3Rs: Rescat, Recuperació i Reubicació.** Un zoo compta amb professionals, amb la infraestructura i el coneixement per a realitzar actuacions de rescat, recuperació i reubicació o acolliment en el cas d'animals silvestres maltractats, ferits o decomissats. D'aquesta manera el zoo ajuda animals que estan en una situació de dificultat o vulnerabilitat, dóna una resposta a una necessitat social i institucional que tenim per a ajudar animals de totes les espècies, i alhora genera un programa educatiu en relació a les conseqüències del mascotisme d'animals d'espècies no domesticades, sumant-se així a la lluita contra el tràfic il·legal i la compravenda d'aquests animals.

* **Un model educatiu per a la cultura de pau.** Diversos estudis científics han demostrat que una educació en l'empatia cap als animals provoca millors comportaments pro-socials, prevé el bullying escolar i promou una cultura de pau també entre humans. Però l'empatia no pot aplicar-se sobre un grup sinó sobre un individu. Per això és important aplicar els principis de la conservació compassiva no només per als programes de reproducció sinó també per a la recerca científica i el model educatiu.

* **Transparència i cooperació.** Un zoo és una institució que treballa amb éssers vius, la seva transparència i capacitat de cooperació amb organismes públics i privats és indispensable per al seu bon funcionament. El zoo del segle XXI ha de treballar per a i amb la societat, les organitzacions, especialistes, universitats i molt especialment amb les comunitats locals en els programes de conservació in situ.

* **Amb un enfocament decolonialista.** Els zoos neixen com una eina colonialista europea, d'uns humans sobre altres éssers humans, i se sostenen amb un enfocament colonialista de l'ésser humà sobre altres éssers d'altres espècies. Els zoos del segle XXI no poden mantenir polítiques que afavoreixin el colonialisme continental i polític sobre altres territoris i països, de la mateixa manera que han de començar un procés de devolució de tot l'espoliat i arrabassat en el passat.

* **Demandar perdó.** El zoo del segle XXI ha de demanar perdó pels seus errors del passat, errors que van costar milions de vides d'animals i també d'humans, errors que van afectar irremeiablement la subsistència d'algunes espècies. Demandar perdó no és un fet fútil, és fonamental en el filosòfic i en el pràctic. Quan es reconeix un error es reconeix a més una víctima. Demandar perdó a les víctimes inclou dos compromisos fonamentals: el de no repetició i el de reparació. No n'hi ha prou amb reconèixer els errors, cal demanar perdó. Cal demanar perdó per cada mare assassinada per a arrabassar-li la seva cria, per cada gàbia, per cada espècie afectada, per cada tribu enganyada, per cada humà esclavitzat o tancat, demanar perdó per cadascun dels milions d'animals que van ser segrestats de les seves llars per a ser tancats molt lluny, entre bullícies i tractes degradants.

Somem amb un segle XXI en què cada zoo del món sigui el responsable que un hàbitat natural no hagi estat espoliat, hagi estat protegit i amb ell totes i cadascuna de les espècies que l'habiten. Somem amb un zoo fora del zoo, protegint els ecosistemes allà on estan, allà on els necessitem per a preservar la vida en el planeta. Sempre va ser necessari, però avui és urgent.

Ciutat de Barcelona, li ho demanem: facin història.

Abril, 2019

Persones signants:

Adrià Voltes

Doctor en Biomedicina

Investigador al grup d'Antropologia de la Vida Animal, grup de recerca en Etnozoologia adscrit a l'Institut Català d'Antropologia.

Alicia Campanero Heras

Veterinària a Madrid

Sòcia d'AVATMA

Anabel Marín García

Veterinària a Cádiz

Sòcia d'AVATMA

Bob Jacobs, PH.D.

Catedràtic

Laboratori de Neuromorfologia Quantitativa.

Programa de neurociència

Departament de Psicologia

COLORADO COLLEGE

David Perpiñán

Veterinari especialista en fauna salvatge, investigador i documentalista

Màster en medicina i cirurgia d'animals.

Doctor en Sanitat Animal.

Diplomat pel Col.legi Europeu de Medicina Zoològica (Herpetologia) i pel Royal College of Veterinary Surgeons (Zoo and Wildlife Medicine).

Esther Fernández Plana

Llicenciada en veterinària, especialista en clínica de petits animals.

Membre del Comitè de Veterinaris per a la Protecció dels Animals del Col.legi Oficial de Veterinaris de Barcelona (COVB)

Franziska Klein

PHD Researcher

Irene Vehí Pomés

Veterinària a Girona

Sòcia d'AVATMA

Jeff McMahan

Càtedra White de Filosofia Moral a la Universitat d'Oxford

Jorge Riechmann

Doctor en CC. Polítiques (UAB). Professor titular de Filosofia Moral i Política (UAM).
Assagista i poeta

José Enrique Zaldívar Laguía

Veterinari a Madrid
Soci d'AVATMA

José María López Herrera

Veterinari a Murcia
Soci d'AVATMA

Joyce Poole,

Fundadora y Directora Científica d'ElephantVoices
Ph.D. en comportament d'elefants per la Universitat de Cambridge

Katherine Blais

Vicepresidenta del Global Sanctuary for Elephants
Tècnica veterinària al Global Sanctuary for Elephants
Experta en benestar animal i reintroducció de fauna silvestre
Fundadora del Santuari d'Elefants de Brasil

Laura Almarcha Duesa

Llicenciada en veterinària. Cursos de formació en medicina veterinària en animals marins.
Membre del Comitè de Veterinaris per a la Protecció dels Animals del Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona (COVB)

Lina Sáez de Antoni

Veterinària a Madrid
Sòcia d'AVATMA

Lourdes Farré Sartolo

Veterinària. Màster en Etologia Clínica Veterinària per la UAB. Membre del Comitè de Veterinaris per a la Protecció dels Animals del Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona (COVB)

Manuel Zumbado Peña

Veterinari a Las Palmas de Gran Canaria
Soci d'AVATMA

Mara Martínez Morant

Doctora en Antropologia Cultural i Social i Investigadora. Professora d'Antropologia i Investigadora a Bau, Centre Universitari de Disseny de Barcelona, UVIC/UCC.
Coordinadora d'Antropologia de la Vida Animal, grup d'estudis d'etnozoologia (adscribit a l'Institut Català d'Antropologia).

Marc Bekoff, Ph.D.

Professor Emèrit en Ecologia i Biologia Evolutiva,
Universitat de Colorado, Boulder (EE.UU.)
marcbekoff.com

Marta Tafalla González

Doctora en Filosofia i professora d'Estètica i Ètica en la Universitat Autònoma de Barcelona

Martí Pumarola

Catedràtic de Patologia Animal adscrit al Departament de Medicina i Cirurgia d'Animals de la UAB

PhD (Doctor en Veterinària).

DECVP (Diplomate of the European College of Veterinary Pathology)

Mayte Alonso de Pedro

Veterinària a Sevilla

Sòcia d'AVATMA

Nora Rätzzel

Professora del Departament de Sociologia de la Universitat de Umea

Núria Almiron

Doctora en comunicació i periodisme

Professora titular d'Universitat

Departament de Comunicació Universitat Pompeu Fabra

Co-Directora, UPF Centre for Animal Ethics

Directora, International Studies in Media, Power and Difference MA

Directora, THINKClima Research Project

Tutora, CRITICC Research Group

Paula Casals

Doctora en filosofia per la Universitat d'Oxford i professora d'investigació ICREA a la UPF

Petter Granli

CEO/President d'ElephantVoices

Peter Singer

Professor de bioètica a la Universitat de Princeton i professor llorejat al Centre de Filosofia Aplicada i Ètica Pública de la Universitat de Melbourne.

Riccardo Mastini

PhD candidate, Institute of Environmental Science and Technology (ICTA)

Universitat Autònoma de Barcelona

Scott Blais

CEO i President dle Global Sanctuary for Elephants

Fundador del Santuari d'Elefants de Tennessee

Fundador del Santuari d'Elefants de Brasil
Director tècnic del Santuari d'Elefants de Brasil
Expert en la recreació d'hàbitats per a elefants

Siba Harb

Professor de l'Institut de Filosofia.
Universiteit Leiden

Virginia Iniesta Orozco

Veterinària a Cáceres
Sòcia d'AVATMA